

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระพุทธศาสนาเข้ามาเผยแผ่ในประเทศไทย ซึ่งมีหลักฐานปรากฏในสมัยทวารวดี และการแปลความหมายจากพระพุทธรูปในพระไตรปิฎกให้อ่านต้องไม่บิดเบือน ก็เป็นหน้าที่ของพระสงฆ์ในประเทศไทยเช่นเดียวกัน พระสงฆ์ไทยน่าจะมีการศึกษาภาษาบาลีมาตั้งแต่สมัยเริ่มแรก มีหลักฐานการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีอย่างเป็นระบบในสมัยอยุธยา การศึกษาบาลีรุ่งเรืองยิ่งในสมัยล้านนา มีการแต่งคัมภีร์บาลีขึ้นมากมาย คัมภีร์ที่แต่งในครั้งนั้นยังใช้เป็นหลักสูตรในการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีของคณะสงฆ์ไทยในปัจจุบันด้วย

เนื่องจากโรงเรียนสหศึกษาบาลีองค์พระปฐมเจดีย์ ได้เปิดทำการเรียนการสอนมาเป็นเวลานานแล้ว แต่การสอบของนักเรียนบาลีในแต่ละปีซึ่งมีนักเรียนเป็นจำนวนไม่น้อยที่สมัครสอบแต่กลับสอบไม่ผ่านเป็นจำนวนมาก ซึ่งในหลายปีที่ผ่านมา มีนักเรียนบาลีที่สอบได้เพียงครั้งหนึ่งของจำนวนที่ส่งเข้าสอบซึ่งยังคงเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขกันไป

ในปัจจุบันมีการจัดการศึกษาบาลีอย่างเป็นระบบ โดยแม่กองบาลีสนามหลวง รับผิดชอบดูแลโดยภายใต้การกำกับของมหาเถรสมาคม ในความอุปถัมภ์ของรัฐบาล การบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบันของคณะสงฆ์ก็ได้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๒๗ พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และกฎระเบียบคำสั่งข้อบังคับของเถรสมาคม คณะสงฆ์ กระทรวงศึกษาธิการ และกรมศาสนา โดยมีมหาเถรสมาคมองค์กรสูงสุดของคณะสงฆ์ สภาการศึกษาของคณะสงฆ์ คณะกรรมการการศึกษาของคณะสงฆ์ คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศาสนา ระยะที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๔) พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการต่างๆของมหาเถรสมาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง เจ้าคณะใหญ่ เจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล และเจ้าอาวาสเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบริหารตามลำดับ การศึกษาที่คณะสงฆ์จัดให้พระภิกษุสามเณรได้ศึกษามี ๔ ประเภท คือ

๑) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี เทียบเท่า ระดับมัธยมศึกษา

– อุดมศึกษา

๒) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม เทียบเท่า ระดับประถมศึกษา

๓) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เทียบเท่า ระดับมัธยมศึกษา

๔) การศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ เทียบเท่า ระดับอุดมศึกษา¹

โรงเรียนสหศึกษาบาลี เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เป็นสถานศึกษาเฉพาะพระภิกษุสามเณร มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาบาลีทั้งในการแปล (ปริวรรต) เป็นภาษาไทยหรือปริวรรตกลับเป็นภาษาบาลี ตั้งอยู่ภายในคดพระระเบียงองค์พระปฐมเจดีย์ วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ปัจจุบัน โรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ มีคณะผู้บริหารโรงเรียนสหศึกษาบาลี ดังต่อไปนี้ พระธรรมเสนานี เจ้าคณะจังหวัดนครปฐม วัดวังตะกู เป็นอาจารย์ใหญ่ พระธรรมปริยัติเวที เจ้าคณะภาค ๑๕ เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ ราชวรมหาวิหาร เป็นเลขานุการ (ผู้อำนวยการ) พระมหาสุวิทย์ ปวิษฐบุญ เลขานุการเจ้าคณะภาค ๑๕ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ผู้อุปถัมภ์เจ้าอาวาสทุกวัดในเขตจังหวัดนครปฐม เป็นกรรมการบริหาร และญาติโยมสาธุชนผู้ศรัทธาร่วมกันบริจาคและสนับสนุนกิจการของโรงเรียน²

อุปสรรค พระเดชพระคุณฯ พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (ปัญญา อินฺทปญฺโญ) ³ อดีตอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสหศึกษาบาลี ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๑๕ วัดไร่ขิง อ.สามพรานเป็นพระมหาเถรรูปหนึ่ง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสำคัญ ร่วมกับพระมหาเถระทั้งหลายในสมัยนั้นดำเนินการก่อตั้งโรงเรียนสหศึกษาบาลีองค์พระปฐมเจดีย์ เมื่อปีพ.ศ.๒๔๕๔ ได้เขียนเล่าประวัติความเป็นมาของโรงเรียนไว้ดังนี้ว่า คุรุบางรูปอยู่วัดที่พระเถระผู้ใหญ่กำหนดไม่ได้ (ไม่สนับสนุน) จะบอกให้ผู้ใหญ่ตามที่ท่านพิจารณาไว้ก็ไม่ได้ ต้องช่วยตัวเองอย่างไม่เคยประสบไปวันหนึ่งๆ แต่ก็ดี ทำให้รู้ของจริงสิ่งต่าง ๆ ย่อมมีอุปสรรค นักเรียนอยู่สะดวก เพราะครูคอยดูแลความสะดวกขาดแคลนอยู่ คอยให้กำลังใจแก่อุปสรรคอยู่ตลอด โดยหาเครื่องอุปกรณ์ต่างๆ โดยมีญาติโยมคอยให้ความสะดวก ครูคอยจ่ายแจก ทั้งนี้มี คุณแม่แอ๊ กลกิจ และพวกญาติพวกพ้อง ร่วมดำเนินการ พระเถระผู้ใหญ่ร่วมช่วยเหลือ ความเป็นอยู่จึงไปราบรื่น การบิณฑบาตสมัยนั้นก็อดคัดค้าน ก็ได้ผู้อุปถัมภ์มีการ

¹พระมหาปริชา ฉัตรแก้ว, “ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต , (สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์), ๒๕๔๘, หน้า ๑.

²ที่ระลึก “อบรมบาลีก่อนสอบ ”, ปีที่ ๗, โรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์, ๒๕๔๗, หน้า ๔๔.

³ที่ระลึก “งานทำบุญครบรอบ ”, ๕๕ ปี, โรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์, ๒๕๕๓, หน้า ๑๗.

ทอดผ้าป่า เทศน์ในวันพระสารทไทย แบ่งแต่ละวัดภายในเขตเทศบาล ๔ วัด วัดนอกเขตเทศบาล
 บิณฑบาตพอเลี้ยงตัวได้ นิตยภัตถวายครู รูป ๆ ละ ๘๐ บาท ต่อมาเพิ่มครูอีก ๑ ท่าน เป็น ๔ รูป
 นิตยภัตไม่มีจ่าย ต้องขอลดนิตยภัตครู ๓ รูป ให้เหลือรูปละ ๖๐ บาท จึงพอจ่าย ถ้าไม่เพิ่มครูก็ไม่
 พอขึ้นสอน แต่ก็เพียงปีเดียวเท่านั้น มีผู้พูดว่า ไม่มีที่ไหนเขาทำกันแบบนี้ ชี้แจงเขาไปว่าน่าเห็นใจผู้
 จัดแบบนี้ ยากดีและไม่เดือดร้อนใคร ครูนักเสียดสละอยู่แล้ว และกับปิยภัณฑ์ (เงิน) ของโรงเรียนไม่
 มีแม้สักบาทเดียว แต่อาณัติยกจ่ายครูได้ เพราะท่านปัญญานันทะเทศน์วันเปิดโรงเรียนได้หมื่น
 บาท ท่านมอบไว้ให้ คณะครู ๓-๔ รูป ก็หาเอาเอง ท.ส.บ.(เทศน์,สวด,บั้งสุกุล) ทั้งเพื่อตัวเองบ้าง
 เป็นค่าอาหารนักศึกษา นอกจากนี้ บางวัดที่ครูอยู่ มีเจ้าถิ่นบางรูปพูดว่า พวกเราอย่าไปแนะนำให้
 มหามันรู้จักใครๆ นะ เขาไปเลื่อมใสพวกมหาหมด พวกเราก็อะ... แต่ก็ไม่เป็นไร ยิ่งจะทำให้ครู
 เข้มแข็งดี ในการไปเป็นนักปกครองในอนาคต เพราะรับบทเรียนมาดีแล้ว

ปัญหาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
 ได้มีการจัดตั้งและให้มีการจัดการเรียนการสอนอยู่ทั่วทุกภูมิภาค หลายโรงเรียน เมื่อจัดตั้งโรงเรียน
 ขึ้นมาแล้วก็ดำเนินการเรียนการสอนไปแรกๆ ก็ได้ แต่พอจัดไปได้ไม่กี่ปี ก็ต้องมีอันยุติ ยุบโรงเรียน
 บางโรงเรียนเกิดประสบปัญหา ในเรื่องของเงินทุน ขาดผู้บริหารจัดการที่ดี ขาดแคลนครูสอน
 ขาดแคลนนักเรียน ขาดเงินสนับสนุนจากญาติโยม ขาดเงินงบประมาณของรัฐ ขาดการสนับสนุน
 จากคณะสงฆ์เจ้าคณะผู้ปกครองระดับสูงในเขตพื้นที่ ปัจจัยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุทำให้
 โรงเรียนเหล่านั้น จำเป็นต้องยุติบทบาท มีอันต้องยุบตัวไปเป็นจำนวนหลายๆ โรงเรียนด้วยกัน ซึ่ง
 แม้แต่โรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ ก็เคยประสบกับปัญหาเหล่านั้น แต่ก็เพราะสถานที่
 ที่ตั้งของโรงเรียนนั้นมีความสมบูรณ์พร้อมกันหลายอย่างจึงทำให้การบริหารผ่านมาได้ด้วยดี แต่
 สำนักเรียนหลายแห่งไม่สามารถที่จะดำเนินการต่อไปได้ เพราะขาดปัจจัยอะไรในการดำเนินการ
 และถ้าในอนาคตผู้บริหารโรงเรียนมิใช่พระเถระผู้มีตำแหน่งมีอำนาจทางการปกครองคณะสงฆ์ได้
 เข้ามาบริหารจะไม่ทำให้การบริหารงานประสบกับปัญหาหรืออย่างไรและปัญหานี้จะส่งผลกระทบ
 ต่อการศึกษาภาษาบาลีซึ่งเป็นหัวใจสำคัญต่อการดำรงอยู่ของพระพุทธศาสนา ด้วยเพราะการศึกษา
 ภาษาบาลีเป็นการรักษาไว้ซึ่งพุทธวจนะคือคำสอนของพระพุทธเจ้าหรือภาษาของพระพุทธเจ้าการ
 ที่จะรักษาคำสอนให้มีความเที่ยงตรงนั้น การเรียนภาษาบาลีจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการคงไว้
 ซึ่งพระสัทธรรมหากว่าพระสัทธรรมที่เป็นรากฐานของพระศาสนาต้องศูนย์สิ้นไปด้วยการที่
 พุทธศาสนิกชนชาวพุทธไม่รักษาคำสอน เมื่อไม่รักษาคำสอนการที่จำนำเอาพระธรรมคำสั่งสอนไป
 ประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันก็หมดไปศาสนาก็ย่อมเสื่อมถอยไปเรื่อยๆจนอนุชนรุ่นหลังไม่อาจ
 ที่จะจดจำคำสอนและนำไปประพฤติปฏิบัติได้ เมื่อนั้น ศาสนาก็จะหมดสิ้นไป จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่

จะต้องรักษาและธำรงไว้ซึ่งพระศาสนา เมื่อจะดำรงพระศาสนาไว้ก็เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมการเรียนภาษาบาลีให้คงอยู่และให้เจริญถาวรมั่นคงต่อไป

จากสภาพปัญหาดังที่ได้กล่าวมาและได้ทราบว่าเป็นแต่ละๆ ปีที่ผ่านมา มีผู้ที่สอบผ่านน้อยจึงทำให้มีผู้ที่เข้ามาศึกษาน้อยลงส่วนหนึ่งมีปัจจัยมาจากการบริหารของโรงเรียน จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจใคร่ที่จะศึกษาสภาพปัญหาของการบริหารโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ในการบริหารงานทั้ง ๕ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล ให้ได้ทราบชัดซึ่งข้อมูลที่ได้จะสามารถนำไปใช้เปรียบเทียบเป็นกระจกสะท้อนข้อบกพร่องให้ได้รับการแก้ไขไปในทิศทางที่ดีเป็นข้อมูลหรือเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน และการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลีให้มีประสิทธิภาพ การตรวจที่ยุ่งยักในอนาคต และจะได้เป็นประโยชน์ต่อสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีที่มีอยู่ทั่วประเทศและเพื่อรักษาคุณภาพของการเรียนภาษาบาลีให้คงอยู่จนสืบต่ออายุพระศาสนาให้มีความมั่นคงถาวรสืบต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐม

เจดีย์ จังหวัดนครปฐม

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี

องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขในการบริหารของ

โรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อที่จะมุ่งเน้นศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม โดยใช้วิธีสุ่มสำรวจอย่างง่ายโดยเลือกทั้งหมดมุ่งเน้นในด้านการบริหารงานทั้ง ๕ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล

⁴บลิสส์(Bliss), Edwin C. Getting Things Done : The ABCs of Time Management. (New York : Chartes Scribner's & Sons, 1976), p. 32.

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ผู้บริหาร ๒ รูป นักวิชาการ ๔ รูป คณาจารย์ผู้สอน ๒๑ รูป เจ้าหน้าที่ ๓๕ รูป นักเรียนบาลี ๑๘๘ รูป รวม ๒๕๐ รูปในภายในโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐมปีการศึกษา ๒๕๕๓ ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายโดยเลือกทั้งหมดได้กลุ่มตัวอย่าง ๑๘๔ รูป

๑.๓.๓ ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย

๑.๓.๓.๑ ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลประชากรทั่วไป คือ

- ๑) สถานภาพ
- ๒) อายุ
- ๓) ระดับการศึกษา
- ๔) ตำแหน่งปัจจุบัน
- ๕) ประสบการณ์ในการเรียนการสอน

๑.๓.๓.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ทั้ง ๕ ด้าน คือ

- ๑) ด้านหลักสูตร
- ๒) ด้านผู้สอน
- ๓) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- ๔) ด้านปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน
- ๕) ด้านการประเมินผล

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

ข้อมูลด้านระยะเวลาในการวิจัยสภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ครั้งนี้ใช้เวลา ๘ เดือน คือ ตั้งแต่ เดือนสิงหาคม ถึง เดือนมีนาคม

๑.๔ สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหาร นักวิชาการ คณาจารย์ผู้สอน เจ้าหน้าที่และนักเรียน และนักเรียนบาลี ที่มีสถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการเรียนการสอน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

๑.๕ คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

หลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีให้แก่พระภิกษุสามเณรระดับเปรียญธรรม ๑-๒ ประโยค ถึงเปรียญธรรม ๕ ประโยค ของโรงเรียนสหศึกษาบาลีองค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

บุคลากรผู้สอน หมายถึง พระภิกษุที่มีความรู้ความสามารถในการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีให้แก่พระภิกษุสามเณรระดับเปรียญธรรม ๑-๒ ประโยค ถึงเปรียญธรรม ๕ ประโยค ของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีให้แก่พระภิกษุสามเณรระดับเปรียญธรรม ๑-๒ ประโยค ถึงเปรียญธรรม ๕ ประโยค ของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเรียนการสอน หมายถึง ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เช่น งบประมาณ กองทุน มูลนิธิ และผู้บริจาค ให้แก่พระภิกษุสามเณรระดับเปรียญธรรม ๑-๒ ประโยค ถึงเปรียญธรรม ๕ ประโยค ของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

การประเมินผล หมายถึง การสอบวัดผล ประเมินผลความรู้ของพระภิกษุสามเณรที่ศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในระดับเปรียญธรรม ๑-๒ ประโยค ถึงเปรียญธรรม ๕ ประโยค ของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี หมายถึง สถานที่ที่จัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีให้แก่พระภิกษุสามเณรระดับเปรียญธรรม ๑-๒ ประโยค เปรียญธรรม ๓ ประโยค เปรียญธรรม ๔ ประโยค เปรียญธรรม ๕ ประโยค เปรียญธรรม ๖ ประโยค เปรียญธรรม ๗ ประโยค เปรียญธรรม ๘ ประโยค เปรียญธรรม ๙ ประโยค

โรงเรียนสหศึกษาบาลี หมายถึง โรงเรียนที่จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาบาลี โดยรับนักเรียนบาลีจากสำนักเรียนวัดต่าง ๆ ภายในจังหวัดนครปฐม มาจัดการเรียนการสอนในสถานที่เดียวกัน

องค์พระปฐมเจดีย์ หมายถึง สถานที่ตั้งของโรงเรียนสหศึกษาบาลี โดยการจัดการเรียนการสอนภายในบริเวณระเบียงครอบองค์พระปฐมเจดีย์

สำนักงานคณะสงฆ์จังหวัดนครปฐม หมายถึง สำนักงานที่จัดตั้งขึ้นโดยคณะสงฆ์ เจ้าคณะพระสังฆาธิการ ระดับชั้นปกครอง ตั้งแต่ เจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล และเจ้าอาวาส ซึ่งมีนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและบาลี

นักเรียนบาลี หมายถึง ผู้ที่เข้ามาศึกษาวิชาภาษาบาลีในโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

คณะสงฆ์ หมายถึง เจ้าคณะพระสังฆาธิการ ระดับชั้นปกครอง ตั้งแต่ เจ้าคณะหน เจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส ในจังหวัดนครปฐม

การบริหาร หมายถึง การปกครอง การจัดการ การดำเนินการ กระบวนการ การวางแผน การควบคุม และการจัดบุคลากร ทีมงาน การใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือหน่วยงาน ในการบริหารงานของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

สภาพการจัดการศึกษา หมายถึง วิธีการที่นำมาใช้ในการจัดการบริหารการศึกษาของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่วางไว้ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดการ เกี่ยวกับบุคคล และการงบประมาณ

การเรียนรู้ คือ พฤติกรรมของของผู้เรียนในการรับเอาประสบการณ์ เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวอาจเกิดจากการรับรู้ด้วยตนเอง เช่น การได้ดูรายการสารคดีทางโทรทัศน์ และเกิดจากการถ่ายทอดจากบุคคลอื่น ซึ่งได้รับความรู้ในโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

การสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ ทักษะกระบวนการ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และมวลประสบการณ์ของผู้สอนให้แก่ผู้เรียน ซึ่งในปัจจุบันเป็นยุคของการปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้สอนจึงเปลี่ยนบทบาทจากการสอนมาเป็น การจัดการเรียนรู้ และผู้อำนวยการสวดของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

ประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้ทรัพยากรในการดำเนินการใด ๆ ก็ตามโดยมีสิ่งมุ่งหวังถึงผลสำเร็จ และผลสำเร็จนั้นได้มาโดยการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด และการดำเนินการเป็นไปอย่างประหยัด ไม่ว่าจะเป็นระยะเวลา ทรัพยากร แรงงาน รวมทั้งสิ่งต่างๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินการนั้นๆ ให้เป็นผลสำเร็จ ในโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๖.๑ ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาในการบริหารงานการศึกษา ๕ ด้านของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

๑.๖.๒ ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการเรียนการสอน ๕ ด้านของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

๑.๖.๓. ทำให้ทราบถึงวิธีการบริหารงาน และแนวทางของการแก้ไขปัญหาในการบริหารงาน ๕ ด้านของโรงเรียนสหศึกษาบาลี องค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

๑.๖.๔. ทำให้ทราบถึงประโยชน์ของการบริหารงาน ๕ ด้าน สำหรับพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ที่โรงเรียนแผนกบาลีแห่งอื่น ๆ ในอนาคต